

Dosarul nr. 3r-87/23
2-21073886-01-3r-10042023

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud.: I. Talmaci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Mariana Pitic

examinând recursul depus de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Grișina Lada,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva Primăriei și Consiliului comunei Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan împotriva hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2021, Munteanu Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului comunei Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative, solicitând anularea pct. 2 din Decizia Consiliului comunal Ghelăuza nr.2/1 din 31.03.2021, obligarea pârâților de a pregăti actele pentru emiterea deciziilor cu referire la cererile sale; de a obliga pârâții să cerceteze și să emită acte speciale după competență cu referire la cereri; obligarea secretarului Primăriei Ghelăuza de a pregăti proiectele de decizii la fiecare caz în parte; de a obliga Consiliul local Ghelăuza să examineze actele pregătitoare de pregătire și de emitere a deciziilor la fiecare caz în parte.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost respinsă acțiunea depusă de Munteanu Ivan ca fiind nefondată.

La 28 octombrie 2022, Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Startan Igor, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 07 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Grișina Lada a depus recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 10 martie 2023 Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Grișina Lada a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău, cu același conținut.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că în instanța de fond recurentul ia fost acordată asistență juridică garantată de stat a OT CNAJGS Strășeni, și anume avocatul Igor Stratan, care nu putea acorda asistență juridică garantată de stat în alte localități.

La fel, a indicat că, la data de 11 ianuarie 2023 recurentul Munteanu Ivan a recepționat hotărârea primei instanțe și pentru realizarea drepturilor sale a fost obligat să se adreseze la OT CNAJGS mun. Chișinău și dat fiind faptul că recurentul este o persoană în vârstă cu probleme de sănătate și fără studii juridice a fost nevoie de timp pentru a conveni asupra poziției juridice și aspectele apelului și semnarea mandatului cu avocatul.

A solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 februarie 2023, fiind notificat reprezentantului recurentului, avocatul Stratan Igor la data de 21 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei(f.d.143) și însuși recurentul Munteanu Ivan la data de 22 februarie 2023, (f. d. 144). Astfel, recursul depus la 07 martie 2023, este în termen.

La 12 aprilie 2023 în adresa intimațiilor a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă, nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

Examinând recursul, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

La caz, este de menționat că din conținutul cererii de recurs, rezultă că Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Grișina Lada a invocat dezacordul cu încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan împotriva hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, din considerentul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare inadmisibilă a apelului depus de Munteanu Ivan.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, la 28 octombrie 2022, Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Igor Stratan a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoria Strășeni, sediul Central.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a)

notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că, la 28 septembrie 2022 Judecătoria Strășeni, sediul Central a pronunțat în ședință publică dispozitivul hotărârii, (în prezența reclamantului, inclusiv a avocatului acestuia Igor Stratan), prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Munteanu Ivan (f.d.108).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 octombrie 2022, avocatul Igor Stratan, acționând în interesele lui Munteanu Ivan, în baza mandatului avocațial seria MA nr.1813157 din 01 februarie 2022, a semnat și a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii. Totodată, reprezentantul apelantului a indicat că motivarea apelului va fi prezentată ulterior după ce îi va fi notificată hotărârea integrală a primei instanțe (f.d.128).

La 04 ianuarie 2023, Judecătoria Strășeni, sediul Central a expediat copia hotărârii integrale din 28 septembrie 2022 reclamantului Munteanu Ivan, fapt ce se confirmă prin scrisoarea nr.35 din 04 ianuarie 2023 (f.d.129) și a fost recepționată de acesta la 11 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 132).

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă din 12 ianuarie 2023 (joi), ziua imediat următoare de la data notificării apelantului a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de 10 februarie 2023 (vineri) inclusiv.

Drept urmare, prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan, împotriva hotărârii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de Munteanu Ivan, ca inadmisibilă, deoarece apelantul nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantului Munteanu Ivan încă la data de 11 ianuarie 2023, însă până la expirarea termenului-limită (10 februarie 2023 inclusiv), ultimul nu au prezentat Curții

de Apel Chişinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecinţă declararea acestuia ca inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

La acest capitol se reţin dispoziţiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi. Buna-credinţă prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut şi peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecinţă după sine decăderea părţii din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, Munteanu Ivan fiind interesat de soluţionarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligenţa necesară ca să-şi îndeplinească obligaţiile sale procedurale cu bună-credinţă, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Mai mult ca atât, cererea de apel motivată nu a fost depusă şi înregistrată în cancelaria Curţii de Apel Chişinău conform procedurii.

Nu poate fi reţinut argumentul avocatului Grişina Lada, în interesele recurentului Munteanu Ivan invocat în cererea de recurs precum că, iniţial interesele recurentului au fost reprezentate de avocatul Igor Stratan, numit de OT CNAJGS Străşeni, care nu poate acorda asistenţă juridică garantată de stat în alte localităţi, recurentul fiind nevoit să se adreseze la OT CNAJGS mun. Chişinău, iar cum recurentul este o persoană în vârstă, bolnavă şi nu are studii juridice, încheierea contractului de acordare a asistenţei juridice garantate de stat a durat ceva timp din care cauză nu a depus cererea de apel motivată în termenul stabilit de lege, or, în pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul, la caz, Munteanu Ivan, era în drept să întreprindă el însuşi acţiunile procedurale de a se interesa de soarta dosarului respectiv şi de a depune apelul motivat în interiorul termenului legal, după caz, să solicite repunerea în termen a apelului motivat, ceea ce nu a fost realizat de către ultimul. Totodată, sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecinţele nefavorabile, rezultate din necunoaşterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Prin urmare, avocatul Grişina Lada, în interesele recurentului Munteanu Ivan nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a depune apelul motivat în interiorul termenului legal (10 februarie 2023 inclusiv).

Dat fiind cele menţionate, se constată ca fiind întemeiată soluţia instanţei de apel cu privire la declararea apelului depus de Munteanu Ivan ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac şi neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedeşte că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voinţa ei să efectueze acţiunea în termen.

Astfel, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate şi nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanţiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Grișina Lada,.

Se menține încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva Primăriei și Consiliului comunei Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Pitic